

ARKADIUSZ HALAMA

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE W ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH NA PRZYKŁADZIE MIASTA BIELSKO-BIAŁA

Abstract: Environmental Conditions in the Development of Urban Areas (The Example of Bielsko-Biała). The aim of the study was the assessment of the impact of environmental factors on the development of the city Bielsko-Biała. Environmental factors which occur in administrative boundaries of the city were identified as well as analysis of the local planning documents has been carried out. The investment limits in the zones of potential flood hazard and valuable natural areas were taken under consideration. Bielsko-Biała is a relatively large residential-industrial city with a well preserved nature and natural protected areas. Biała river, which flows through the city poses a threat of flooding. On the considerable part of the area of the city spatial managements plans are missing, some plans are adopted since 2009 year.

The lack of plans can cause the urban planning chaos and the discretion in giving land development permits. It can also contribute to heavy flood losses and damage in the environment, however lack of restrictions helps investors making investments in these areas.

Key words: Environmental factors, local development, sustainable development.

Wstęp

Istotny postęp w ochronie środowiska naturalnego w ciągu ostatnich dwudziestu pięciu lat w Polsce dokonał się głównie dzięki ograniczeniu zanieczyszczenia środowiska przez gospodarkę i społeczeństwo. Przyczyniła się do tego transformacja przemysłu w latach 90., inwestycje w gospodarce komunalnej oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Jednak w dalszym ciągu rozwój gospodarczy i urbanizacja mają negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Obecnie jednym z najważniejszych wyzwań stało się zachowanie obszarów najwartościowszych przyrodniczo oraz minimalizacja negatywnego oddziaływania na środowisko inwestycji infrastrukturalnych. Uwarunkowania środowiskowe, tj. zasoby i walory środowiska przyrodniczego oraz związane z nimi ograniczenia, są obecnie jednym

z podstawowych czynników determinujących rozwój lokalny i istotnie wpływających na rozwój miast. Znajduje to odzwierciedlenie w definicjach rozwoju lokalnego, gdyż polepszenie jakości środowiska, czyli przywracanie utraconych wartości przyrodniczych, eliminacja zanieczyszczeń i zagrożeń środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej są określane jako jedna ze składowych lokalnego rozwoju [Brandenburg 2003, s. 15].

Celem pracy była ocena wpływu czynników środowiskowych na rozwój miasta Bielsko-Białej. Zidentyfikowano czynniki środowiskowe występujące w granicach administracyjnych miasta. Przeprowadzono analizę lokalnych dokumentów planistycznych mając na uwadze ograniczenia inwestycyjne w strefach potencjalnego zagrożenia powodziowego oraz na terenach cennych przyrodniczo. Wskazano najważniejsze obszary konfliktowe oraz dokonano oceny rozwiązań planistycznych. Pracę zakończono podsumowaniem.

1. Uwarunkowania środowiskowe

Na potrzeby niniejszej pracy, na podstawie obowiązujących w Polsce aktów przyjęto, że przez *uwarunkowania środowiskowe* należy rozumieć czynniki ujęte w art. 1, ust. 2 [Ustawa 2003], takie jak: walory krajobrazowe oraz wymagania ochrony środowiska, łącznie z gospodarowaniem wodami oraz ochroną gruntów rolnych i leśnych. Przestrzeganie wymogów ochrony środowiska oraz wykorzystanie zasobów powinno odbywać się w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wpisaną w art. 5 do Konstytucji RP.

1.1. Zasada zrównoważonego rozwoju

Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Ustawa 2001, s. 14], definiuje *rozwój zrównoważony* jako rozwój społeczno-gospodarczy, który integruje działania polityczne, gospodarcze i społeczne, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Celem zrównoważonego rozwoju jest zagwarantowanie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Do przestrzegania powyższej zasady obliguje także przywołany wcześniej art. 5 Konstytucji RP jako aktu nadrzędnego.

Wśród wielu definicji zrównoważonego rozwoju, uwagę zwracają wspólne cechy:

- zrównoważoność – konieczność utrzymania właściwych proporcji między rozwojem gospodarczym a ochroną środowiska,
- trwałość,
- samopodtrzymanie – w wyniku poszanowania zasobów naturalnych, występuje zdolność do dalszego rozwoju.

W myśl zasad zrównoważonego rozwoju zasoby środowiska traktuje się jako ograniczone, których nie można wykorzystywać w dowolny sposób. Jako środowisko [Ustawa 2001, s. 12] należy rozumieć ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, wraz ze wzajemnymi oddziaływaniami między tymi elementami.

1.2. Walory krajobrazowe i wymogi ochrony środowiska

Podstawy ochrony walorów krajobrazowych i wymogi ochrony zostały ujęte w *Ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* [Ustawa 2004, s.5]. Wprowadzono pojęcie *ochrony krajobrazowej*, co pozwala chronić cechy charakterystyczne krajobrazów. *Ustawa* określa także formy ochrony przyrody. Formami ochrony przyrody w Polsce są [Ustawa 2004, s. 10] m. in.:

- 1) parki narodowe,
- 2) rezerваты przyrody,
- 3) parki krajobrazowe,
- 4) obszary chronionego krajobrazu,
- 5) obszary Natura 2000,
- 6) użytki ekologiczne,
- 7) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 8) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wymienione formy ochrony przyrody pozwalają na zachowanie zarówno specyfiki i cech charakterystycznych krajobrazów, ale także na objęcie ochroną zarówno zagrożonych gatunków, jak i ich siedlisk. Każda z form przyrody ma swoją specyfikę i ograniczenia. Na terenie parku narodowego praktycznie żadna, z nielicznymi wyjątkami, działalność człowieka nie jest dopuszczalna, zaś np. na terenie parku krajobrazowego można prowadzić działalność gospodarczą, realizować obiekty budowlane z wyjątkiem prac, które mogą trwale zniekształcić rzeźbę terenu.

Relatywnie nową formą ochrony przyrody w Polsce są obszary NATURA 2000. Są to obszary specjalnej ochrony, wyznaczone przez państwa członkowskie na podstawie *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* oraz *Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych*, zimplementowane w polskim prawie [Ustawa 2004]. Tworzenie wymienionych form ochrony przyrody jest obowiązkiem szeroko rozumianych organów administracji publicznej, znaczny wkład wnoszą także organizacje pozarządowe.

Prawo ochrony środowiska określa także wiele ograniczeń w zakresie zabudowy i sposobu zagospodarowania, z uwzględnieniem ochrony przed nadmiernym hałasem oraz zanieczyszczeniami komponentów środowiska.

1.3. Wymagania związane z gospodarowaniem wodami

Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne [Ustawa 2001] wprowadza rozmaite ograniczenia w związku z ochroną stref ujęć wód (ochrona jakości wód) oraz związane z zagospodarowaniem terenów zalewowych (kwestie ilościowe).

Aby zapewnić odpowiednią jakość wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę można ustanowić strefy ochronne ujęć wód i zbiorników wodnych. Strefy dzielą się na bezpośrednie i pośrednie. Na terenie strefy bezpośredniej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody, co wyklucza jakiegokolwiek inne wykorzystanie tego terenu. Tego typu strefy są zwykle niewielkie powierzchniowo, obejmują ogrodzony pas terenu wokół ujęcia.

Strefy ochrony pośredniej mają dużo większą powierzchnię, czasami obejmującą całą zlewnię powyżej ujęcia. Wprowadzone w takiej strefie ograniczenia mogą być bardziej uciążliwe dla rozwoju gospodarczego. Zabronione może być m.in.: budowa dróg i linii kolejowych oraz lokalizowanie budownictwa mieszkalnego i turystycznego.

Najważniejsze dla rozwoju lokalnego, zwłaszcza na terenie miast wydają się jednak uwarunkowania związane z zagrożeniem powodziowym i sposobami ograniczania jego negatywnych następstw. Zmianie ulega podejście do ochrony przeciwpowodziowej, w miejsce tradycyjnie rozumianej ochrony przed powodzią wprowadza się „zarządzanie ryzykiem powodziowym”. *Ustawa Prawo wodne* kładzie nacisk na kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych [Art. 88k.] jako sposób ochrony ludzi i mienia przed powodzią. Innymi słowy „odsuwa się ludzi od powodzi” zamiast preferowanych dotychczas środków technicznych, takich jak budowa wałów przeciwpowodziowych czy zbiorników retencyjnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym w szczególności budowy obiektów budowlanych. Wprowadzono wymóg uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Obszary zagrożone powodzią o prawdopodobieństwie 1% i 10%¹, stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu *Ustawy Prawo wodne* [Ustawa 2001], dla których obowiązują zakazy zabudowy.

---

¹ To jest prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi raz na 100 lat i raz na 10 lat.

1.4. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

Zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych określają przepisy *Ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*. Ochrona gruntów rolnych i leśnych polega na ograniczaniu ich przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne oraz na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji tych gruntów. O ile grunty leśne wydają się być dosyć dobrze chronione, o tyle ochrona gruntów rolnych w granicach administracyjnych miast praktycznie nie istnieje [*Ustawa 1995*, art.10 a]. W przypadku pozostałych gruntów rolnych (poza granicami administracyjnymi miast) szczególnie chronione są tylko grunty rolne najlepszych klas, tj. I–III, gdyż zmiana ich przeznaczenia wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi [*Ustawa 1995*].

1.5. Korytarze ekologiczne (migracyjne)

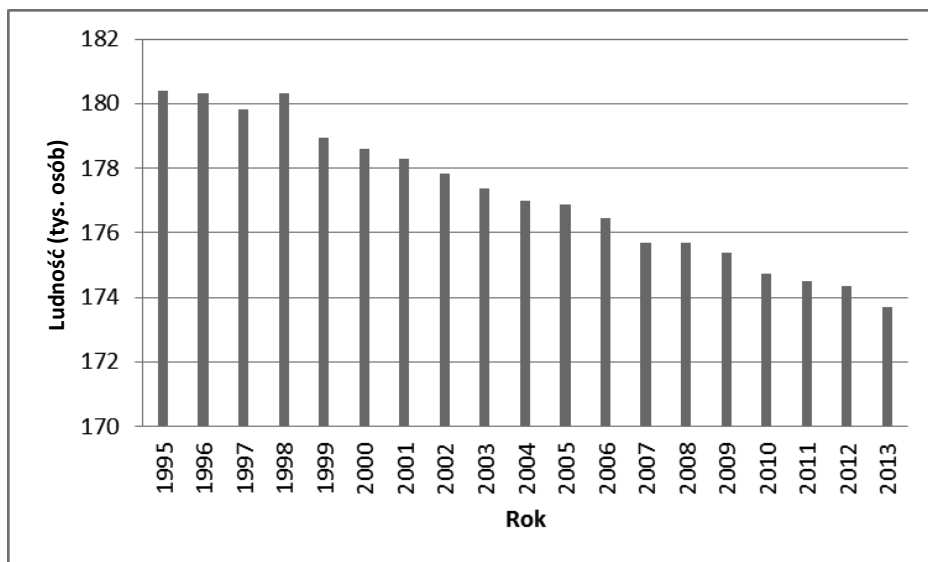
Rozwój miast i infrastruktury niewątpliwie przyczynia się do fragmentacji rozległych dotychczas terenów leśnych i wodno–błotnych. Pozyskiwanie nowych terenów pod użytki rolne oraz postępująca zabudowa wraz z towarzyszącą infrastrukturą ogranicza powierzchnię siedlisk flory i fauny, a istniejące siedliska dzielone są na małe, odizolowane od siebie płyty. Tworzone są bariery ekologiczne, które oddzielają i przecinają różne obszary krajobrazu. Bariery mogą mieć charakter naturalny, jak np. rzeki oraz antropogeniczny (czyli stworzony przez człowieka). Wśród wielu czynników ograniczających możliwości przemieszczania zwierząt na pierwszy plan wysuwa się zwarta liniowa zabudowa, taka jak drogi, linie kolejowe oraz tereny o gęstej zabudowie.

W celu umożliwienia swobodnego przemieszczania gatunków, w szczególności tych o wysokich wymaganiach przestrzennych, powinno się pozostawiać liniowe pasy terenów porośniętych naturalną roślinnością zwane korytarzami ekologicznymi. Korytarze ekologiczne mogą mieć znaczenie ponadregionalne, regionalne i lokalne.

2. Studium przypadku – miasto Bielsko-Biała

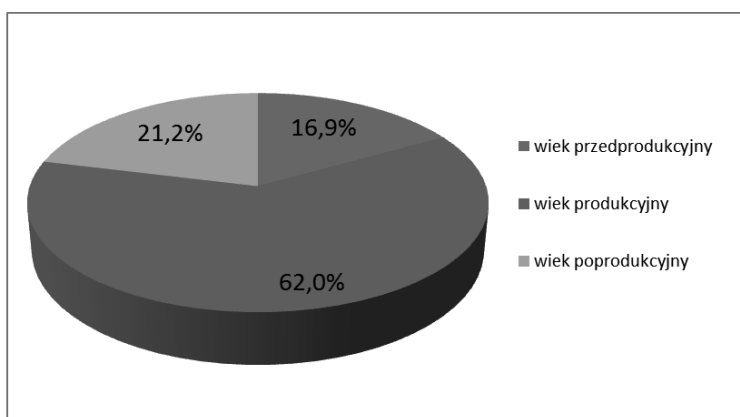
Miasto Bielsko-Biała zostało wybrane do analizy, gdyż jest relatywnie dużą aglomeracją mieszkaniowo-przemysłową, z terenami chronionymi przyrodniczo (Natura 2000) oraz rzeką Białą, stwarzającą dla miasta zagrożenie powodziowe. Bielsko-Biała położona w południowej części woj. śląskiego, jest stolicą subregionu południowego woj. śląskiego oraz ważnym ośrodkiem rozwoju o charakterze transgranicznym, ze względu na bliskość Górnośląskiego Związku Metropolitalnego, Krakowa, Ostrawy i Żyliny. Rozwojowi miasta sprzyja położenie na skrzyżowaniu międzynarodowych tras E75 i E462, a także dróg: DK52, S1 oraz S69. Powierzchnia miasta to 125 km², gęstość zaludnienia 1395 osób/km² [*BDL, Statystyczne Vadematicum Samorządowca 1014*].

Obecnie sytuacja demograficzna w Bielsku-Białej jest niekorzystna. Od 1998 r. z miasta ubywa ludności (ryc. 1), łatwo daje się zauważyć trend spadkowy. Saldo migracji ogółem w 2013 r. wynosiło – 659 osób. Struktura wiekowa jest niekorzystna, wyraźnie dostrzegalna jest przewaga liczby osób w wieku poprodukcyjnym, w porównaniu z liczbą w wieku przedprodukcyjnym (ryc. 2).

Ryc. 1. Ludność miasta Bielsko-Biała w latach 1995–2013

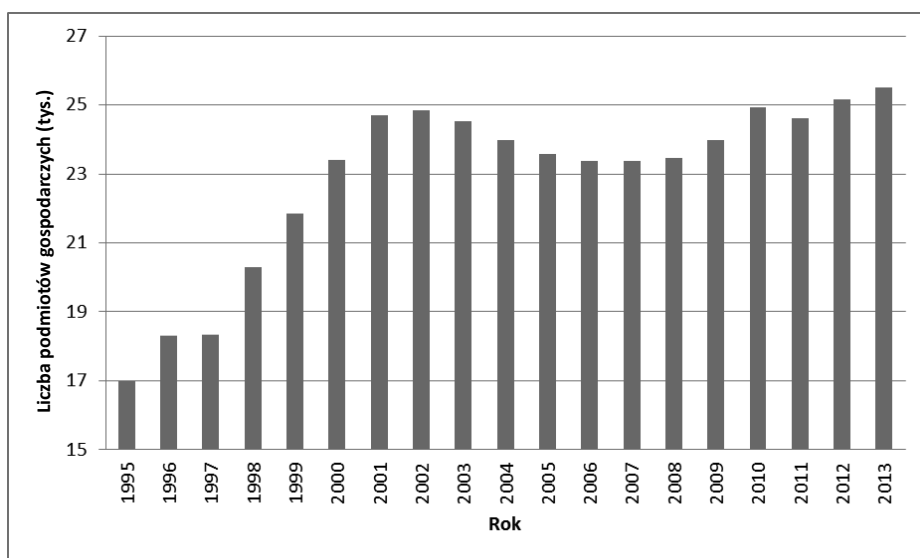
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, www.stat.gov.pl. (ryc. 1 i 2)

Rys. 2. Struktura ludności Bielska-Białej według grup wieku

Stopa bezrobocia pod koniec 2013 r. wyniosła 6,3%, co w odniesieniu do gmin woj. śląskiego jest dobrym wynikiem, gdyż mniej bezrobotnych było tylko w Tychach, Katowicach i powiecie bieruńsko-lędzińskim.

Do największych inwestycji zagranicznych w Bielsku-Białej można zaliczyć działalność dużych podmiotów gospodarczych z sektora automotive (m.in. grupa Fiat) oraz lotniczego (Avio Polska Sp. z o.o.). Bez wątplenia dużym inwestycjom sprzyjało objęcie w 1999 r. wybranych terenów miasta Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE). Obecnie w ramach podstrefy jastrzębsko-żorskiej KSSE w Bielsku-Białej, na obszarze ok. 55 ha, działa 17 firm zatrudniających ok. 4,5 tys. pracowników. Od 2007 r. przybywa (ryc. 3) podmiotów gospodarczych, mimo niekorzystnej sytuacji demograficznej.

Rys. 3. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w mieście Bielsko-Biała

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, www.stat.gov.pl.

W 2013 r. liczba podmiotów gospodarczych na 1000 ludności zamieszkującej Bielsko-Białą wynosiła 147. W woj. śląskim wyższy wynik miały tylko Katowice.

Można zatem uznać, że mimo niekorzystnych trendów demograficznych Bielsko-Biała rozwija się gospodarczo.

2.1. Uwarunkowania przyrodnicze

Przez obszar administracyjny Bielsko-Białej przepływają rzeki Biała i Soła, o różnym stopniu wykształcenia doliny. Rzeka Biała, będąca główną osią systemu przyrodniczego miasta, może stanowić swoisty korytarz ekologiczny. W południowej części Bielsko-Biała styka się z dużymi obszarami leśnymi, częściowo znajdującymi się w granicach administracyjnych miasta, wchodzącymi w skład krajowego systemu obszarów chronionych². Są to (ryc. 4):

- Zespoły Przyrodniczo–Krajobrazowe „Cygański Las” i „Sarni Stok”,
- Parki Krajobrazowe Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego,
- Obszary siedliskowe Natura 2000: Beskid Śląski PLH240005 i Beskid Mały PLH240023,
- Rezerwy „Jaworzyna” i „Stok Szyndzielni” dodatkowo wchodzący w skład systemu korytarzy ekologicznych.

Bielsko–Biała jest miastem częściowo narażonym na negatywne następstwa powodzi. Na ryc. 5 i 6 przedstawiono (ciemniejszym kolorem) wybrane tereny narażone na zalanie wodą o prawdopodobieństwie 1%. W niniejszej pracy skupiono się na terenach centrum miasta oraz północnych terenach głównie o charakterze przemysłowym, gdyż są one narażone na największe potencjalne straty powodziowe oraz największy obszar zalania. Do oceny wielkości strat powodziowych oraz powierzchni zalania wykorzystano dostępne od niedawna mapy zagrożenia powodziowego przygotowywane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej³. Wykorzystano także mapy ryzyka powodziowego, zawierające negatywne konsekwencje dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych.

2.2. Gospodarka przestrzenna na wybranych obszarach

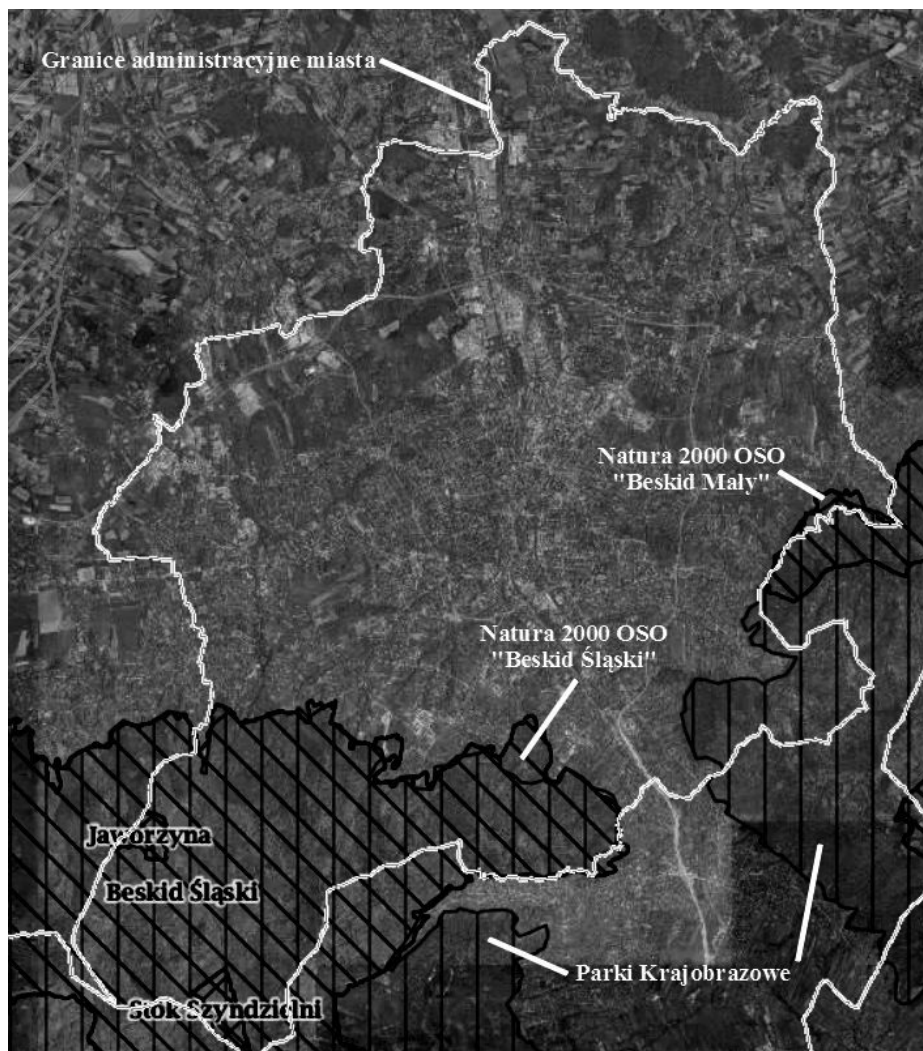
Dla obszaru całego miasta obowiązuje uchwalone w 2012 r. *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Bielska-Białej* (Załącznik nr 1. do uchwały nr XIX/487/2012 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 29 maja 2012 r.). Studium jest podstawą planowania, w szczególności planów miejscowych, jednak nie rodzi żadnych skutków prawnych dla ludności. Aktem prawa miejscowego, obowiązującego mieszkańców i władze są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Niestety, uchwalanie miejscowych planów nie jest dla samorządów gminnych obligatoryjne, zaś stare plany uchwalone przed 1995 r. straciły ważność w 2003 r.

---

² Dalej KSOCh.

³ Dostępnych na stronie <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>.

Ryc. 4. Obszary chronione na terenie miasta Bielsko-Biała

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> [dostęp 28.01.2015].

Ryc. 5. Tereny zalewowe $Q_{1\%}$ w centrum miasta Bielsko-Biała

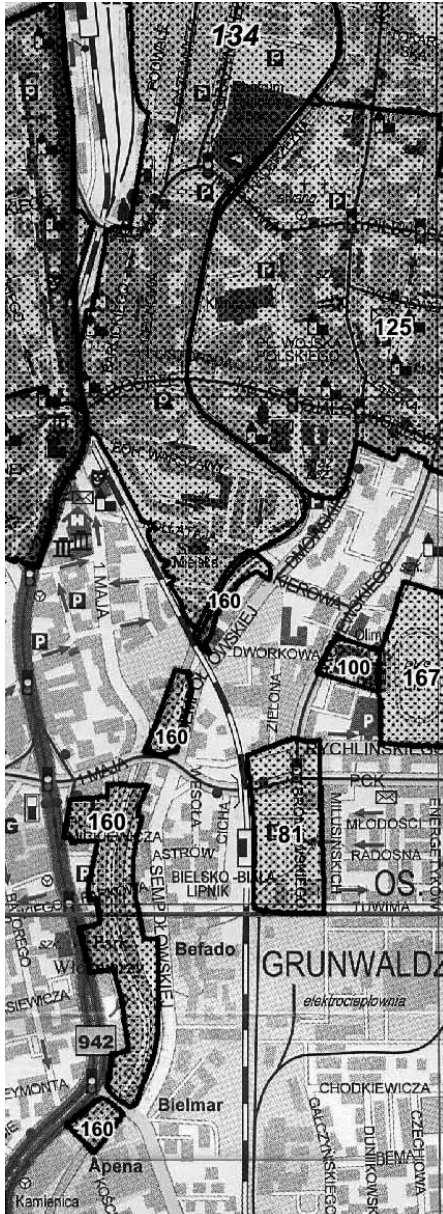
2.2.1. Centrum miasta (śródmieście)

Analizując zagospodarowanie przestrzenne w centrum miasta (ryc. 7) należy zauważyć, że znaczna część centrum nie jest objęta żadnymi planami, obowiązują kilka fragmentarycznych planów (m.in nr 125 i 160, zaznaczone ciemniejszym kolorem). W miejscowym planie o numerze 125, obejmującym tereny zalewowe nie wprowadzono żadnych, związanych z tym zagrożeniem ograniczeń. Plan nr 160 został uchwalony w 2014 r. w celu ochrony terenów zieleni w Bielsku-Białej, obejmuje pasy terenu wzdłuż rzeki Białej w centrum, północnej części miasta i fragmencie południowej części [*Uchwała* 2014]. Wprowadzenie takiego rozwiązania zasługuje na uznanie, gdyż chroni przedmiotowe tereny przed nową zabudową, sprzyjając zachowaniu występującej zieleni. Może stanowić pewnego rodzaju korytarz ekologiczny, niestety nieciągły w granicach administracyjnych miasta, a przez zakaz nowej zabudowy przyczynia się także do minimalizacji zagrożenia powodziowego na tym terenie.

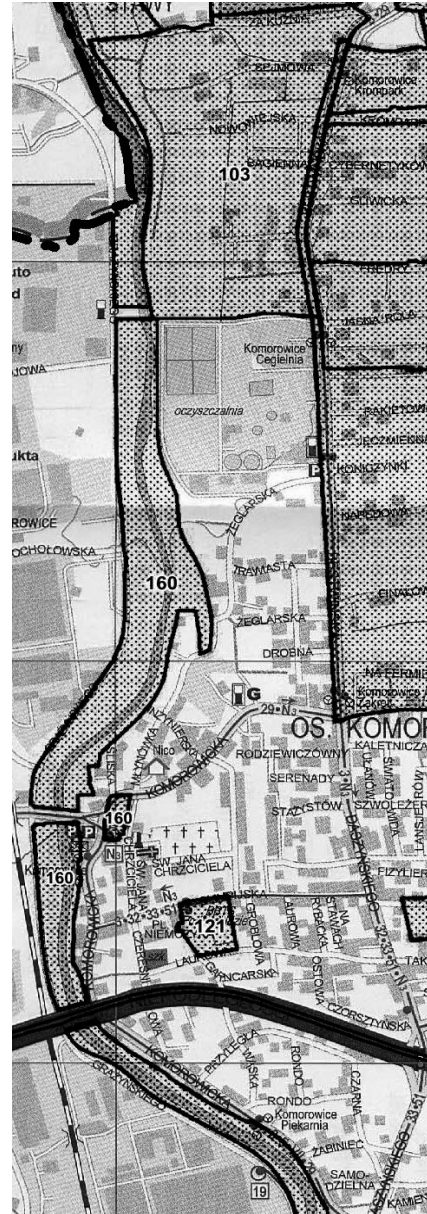
Dla obszaru śródmieścia położonego na zachód od rzeki Białej, do terenów kolejowych, oznaczonego numerem 134 (ryc.7), w 2009 r. przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [*Uchwała* 2009]. Znaczna część tego terenu (zwłaszcza w okolicy ul. Bohaterów Warszawy) jest zagrożona powodzią. Na przedmiotowym terenie (w okolicach dworca PKP) widoczna jest duża aktywność inwestorów. W 2009 r. oddano do użytkowania drugą część centrum handlowego „Sfera”, a w 2013 galerię handlową „Waga” Mimo że obydwa obiekty nie są zlokalizowane na terenie narażonym na powódź, wątpliwości mogą budzić zlokalizowane pod tymi obiektami parkingi podziemne, jako obiekty narażone na zalanie.

2.2.2. Północne tereny miasta

Północne tereny Bielska-Białej to przede wszystkim tereny przemysłowe i mieszkalne (ryc. 8), narażone na ryzyko powodzi. Znaczna ich część nie jest objęta miejscowymi planami. W obowiązujących miejscowych planach, tj. nr 103 na ryc. 8, wyznaczono tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi i zawarto pewne ograniczenia w zabudowie [*Uchwała* 2006].

Rys. 7. Miejscowe plany w centrum miasta Bielsko-Biala

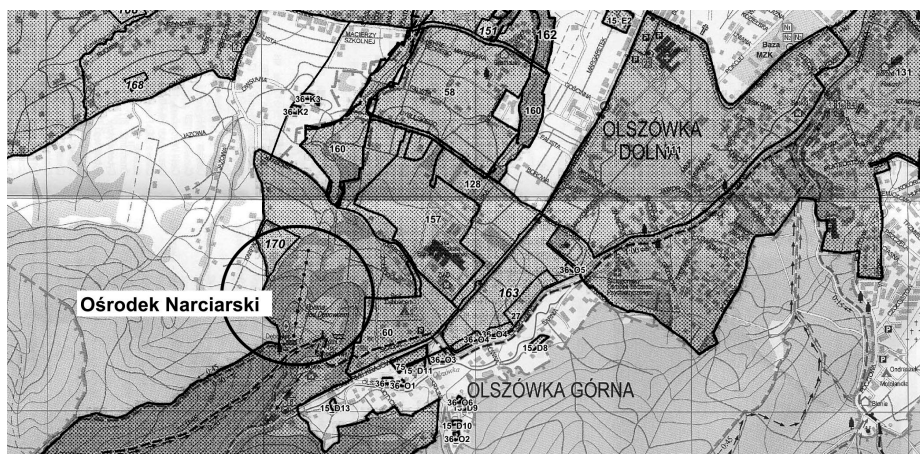

Rys. 8. Miejscowe plany w północnej części miasta Bielsko-Biala

Źródło: Opracowanie własne na podstawie
<http://www.biurorozwojumiastr.b-biala.pl>,
 [Dostęp 20.01.2015].

2.2.3. Tereny południowe

Uwarunkowania środowiskowe występujące w południowej części Bielsko-Białej, to przede wszystkim występowanie obszarów chronionych (ryc. 4). Brakuje obowiązujących miejscowych planów w wielu dzielnicach, graniczących z obszarami chronionego krajobrazu i Natura 2000, takich jak Kamienica, Olszówka Górna i Mikuszowice Śląskie. Obowiązujące miejscowe plany zaznaczono na ryc. 9 ciemniejszym kolorem. Plany na obszarach o numerach 170 i 163 są w trakcie opracowywania. Najbardziej dyskusyjna jest lokalizacja ośrodka narciarskiego „Bielsko-Biański Ośrodek Rekreacyjno-Narciarski „Dębowiec” na stoku góry Dębowiec (na ryc. 9 obok terenu oznaczonego numerem 170), dopuszczona ustaleniami właściwego planu miejscowego. Wzbudziła ona spore kontrowersje z powodu lokalizacji (na terenach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk NATURA2000 „Beskid Śląski”) oraz sposobu zasilania obiektów ośrodka w wodę. Z powodu deficytów wody w lokalnych ciekach, do naśnieżania obiektów na Dębowcu woda ma pochodzić z miejskiej sieci wodociągowej.

Ryc. 9. Miejscowe plany w południowej części miasta Bielsko-Biała

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [Dostęp 20.01.2015].

Podsumowanie

Rozwój społeczno-gospodarczy jest w znacznej mierze uzależniony od czynników środowiskowych. Bielsko-Biała jest względnie dużą aglomeracją mieszkaniowo-przemysłową, sąsiadującą od południa z Beskidem Śląskim i Małym, z dobrze

zachowaną przyrodą i terenami chronionymi przyrodniczo. Rzeka Biała przepływająca przez teren miasta stwarza zagrożenie powodziowe.

Ocena wpływu czynników środowiskowych na rozwój miasta nie jest jednoznaczna. Brakuje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, niektóre plany są w trakcie uchwalania od 2009 r. Ich brak może powodować chaos urbanistyczny oraz uznaniowość w wydawaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Może także przyczynić się do większych strat powodziowych, jeżeli w wydawanych „warunkach” nie będzie uwzględniane zagrożenie powodziowe. Wydaje się, że brak ograniczeń planistycznych sprzyja inwestorom. Brakuje także planów terenów sąsiadujących z terenami chronionymi, takimi jak np. Natura 2000. Inwestycje w infrastrukturę turystyczną realizowane przez miasto, ze względu na lokalizację na obszarach chronionych, budzą sprzeciw organizacji ekologicznych. W obowiązujących planach ujęte są zagrożenia powodziowe i zawarte stosowne wytyczne.

Literatura

- Bank Danych Lokalnych* – Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl/bdl.
- Brandenburg H., 2003, *Zarządzanie Lokalnymi Projektami Rozwojowymi*. Wyd. AE, Katowice.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=pl>.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych, <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=pl>.
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone przez Biuro Rozwoju Miasta*, Stan na styczeń 2015 <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [dostęp 20.01.2015].
- Statystyczne Vademecum Samorządowca 1014*, Miasto Bielsko-Biała, www.stat.gov.pl.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Bielska-Białej* Załącznik nr 1 do uchwały nr XIX/487/2012 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 29 maja 2012 r., <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [dostęp 20.01.2015].
- Uchwała nr LVIII/1846/2006 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 16 maja 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie wytwórczości i usług, obejmującego obszar położony w Komorowicach Krakowskich pomiędzy ulicą Bestwińską a rzeką Białą, na północ od oczyszczalni ścieków*, <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [dostęp 20.01.2015].
- Uchwała nr XLIII/1019/2009 Rady Miejskiej w Bielsku – Białej z 2 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru śródmieścia położonego na zachód od rzeki Białej do terenów kolejowych*, <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [dostęp 20.01.2015].
- Uchwała nr XLIV/1074/2014 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 26 sierpnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wprowadzającego zakaz zabudowy, w celu ochrony terenów zieleni w Bielsku-Białej*, <http://www.biurorozwojumiasta.b-biala.pl> [dostęp 20.01.2015].

Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych Dz. U. 1995 Nr 16 poz. 78, <http://isap.sejm.gov.pl> [dostęp 20.01.2015].

Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 627, <http://isap.sejm.gov.pl> [dostęp 20.01.2015].

Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Dz.U. 2001 Nr 115 poz. 1229, <http://isap.sejm.gov.pl> [dostęp 20.01.2015].

Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zmian. <http://isap.sejm.gov.pl> [dostęp 20.01.2015].

Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późn. zmian., <http://isap.sejm.gov.pl> [dostęp 20.01.2015].